

Rovviltnemnda i region 1

Vestland, Rogaland og Agder

Rovviltnemnda region 1

Dykkar ref:

Vår ref.:
2024/15417

Arkivnr.:

Dato:
17.10.2024

Møteinnkalling roviltnemnda region 1 måndag 28.10.2024

Jakt på gaupe i region 1 i 2025. Vurdering av kvotefri jakt.

Saksframlegg frå sekretariatet:

Sak 8/2024: Jakt på gaupe i region 1 i 2025. Vurdering av kvotefri jakt.

Politiske føringar og lovverk

Desse dokumenta er lagt til grunn for saksframlegget:

- St.meld.nr. 15 (2003-2004) Rovvilt i norsk natur
- Innst.S.nr 174 (2003-2004)
- Lov av 19.06.2009 nr 100. Lov om forvaltning av naturens mangfold
- Forskrift av 19.03.2005 Om forvaltning av rovilt
- Forvaltningsplan for rovilt i Region 1, revidert i 2019
- Data frå overvakingsprogram for rovilt, Rovdata 2024
- Roviltforliket i Stortinget, Dokument 8:163 S(2010-2011) av 16.06.2011

Saksopplysningar

Faggrunnet er noko usikkert sidan familiegrupper av gaupe blir registrert/talt opp i perioden 1. oktober til 28 (29) februar. Registreringane er avhengig av gode sportilhøve og for region 1 er det sjeldan stabile tilhøve før nyår. Bestandstala for heile landet kan difor endre seg frå i dag og til gaupejakta startar 1. februar 2025.

Postadresse:
Rovviltnemnda i region 1
c/o Statsforvaltaren i Vestland
Njøsavegen 2
6863 Leikanger

Leiar for roviltnemnda:
Noralv Distad
Vinjavegen 1, 5745 Aurland
Telefon: 91374976

Sakshandsamar:
Hermund Mjelstad
Telefon 57643124

Noralv.Distad@vlfk.no
<http://www.statsforvaltaren.no/vl>

fmsfhm@fylkesmannen.no

Rovviltnemnda region 1
<https://prosjekt.fylkesmannen.no/Rovvilt-nemnda-region-1/>

Tal frå Rovdata viser at gaupebestanden er høgare enn i 2023/2024 og er over det nasjonale bestandsmålet på 65 familiegrupper. Rovdata reknar med det vil vere 79 familiegrupper i landet før jakta startar 1. februar 2025, mot 76 familiegrupper før jakta i 2024. Den regionen som har størst innverknad på region 1 er region 2 (Aust-Agder, Telemark, Buskerud og Vestfold) som og har auke i tal familiegrupper, og dei ligg over bestandsmålet for regionen. Tala for heile landet er det høgste talet på familiegrupper sidan 2010.

På Raudlista over trua arter er gaupe plassert i kategorien sterkt trua. Hovudgrunnen var (i 2021, som i 2015) tilbakegang i Sverige som betyr mindre innvandring til Noreg. Etter denne tid har bestanden i Sverige gått opp og ned, og er i år på 218 familiegrupper. Totalt er det i storleik ca. 462 gauper (opp 40 dyr) i Noreg og ca. 1276 (ned 100 dyr) i Sverige i år. På bakgrunn av den relativt svake bestanden i Noreg blir gaupe framleis vurdert som sterkt trua.

I region 1 er det ikkje fastsett nasjonale mål for gaupe, og nemnda vil difor alltid ha mynde til å vedta gaupejakt. Etter rovviltforskrifta skal gaupejakta vere kvoteavgrensa, men det kan gjerast unntak ved å fastsette kvotefri jakt i visse høve, jf. forvaltningsplanen. Rovviltnemnda har kvart år, unnateke 2013, vedteke kvotefri jakt på gaupe i heile regionen. Jakttida er februar og mars.

Vurdering

Sekretariatet vil for 2025 ikkje rå ifrå kvotefri jakt i regionen. Når tal familiegrupper av gaupe aukar i tilgrensande regionar vil førekomsten av gaupe og auke i region 1. Skadepotensialet er stort i regionen, og vi er den regionen med flest sau på utmarksbeite. Det er uansett låg terskel for å tildele skadefellingsløyve på gaupe som gjer skade i beitesesongen. Det er i 2023/2024 ikkje registrert familiegrupper i region 1, men gaupe finst spreidd innafør heile regionen. Bestanden er liten, og det er i hovudsak streifande hanndyr, med få unnatak, som blir felt. Dersom gaupebestanden går under bestandsmålet for landet, og/eller i våre tilgrensande regionar, vil det vere naturleg at nemnda vurderer kvotejakta på nytt. Slik status er per i dag er dette ikkje tilfelle.

I rovbasen er det registrert 2 gaupeskader i 2024, i Kristiansand. Det er ikkje søkt om, eller tildelt skadefellingsløyve på gaupe i regionen i år. Av observasjonar er det 12 stk. registrert i Rovbasen, der halvparten er frå Luster kommune. Dei andre observasjonane er frå Voss, Årdal, Fjaler, Suldal og Tysnes. Ikkje alle er dokumenterte, ein er usikker og to kunne ikkje vurderast.

Naturmangfaldlova § 8 viser til at offentlege avgjerder så langt det er rimeleg skal bygge på vitskapleg kunnskap om artane sin bestandssituasjon. Kunnskapen om bestanden av gaupe i Noreg er god, og er etter vårt syn, tilstrekkeleg til å kunne fastslå at kvotefri jakt i region 1 ikkje vil ha avgjerande verknad på det nasjonale bestandsmålet. På grunnlag av den spesielle forvaltningsmessige situasjonen som region 1 har, utan fastsett bestandsmål for gaupe, finn vi at naturmangfaldlova § 9 -12 og § 16 ikkje krev særskilte vurderingar her. Når det nasjonale bestandsmålet er nådd med god margin, er det rimeleg å anta at kvotefri jakt i region 1 ikkje vil ha negative konsekvensar for bestanden. På denne bakgrunn vil derfor sekretariatet rå til kvotefri jakt i 2025.

Det skal ikkje vere automatikk i at nemnda vedtek kvotefri gaupejakt kvart år. Nemnda har vedteke slik jakt kvart år sidan nemndene vart oppretta. Unntaket var i 2023 der nemnda vedtok ikkje å ha kvotefri jakt, med hovudgrunn at det nasjonale bestandsmålet ikkje var nådd.

På kvotejakta blir det felt om lag ein gaupe eller to kvart år, også hogauper, dei aller fleste i den sørlege delen av regionen. Dette er naturleg i og med at dei fleste gaupene vil vandre inn frå tidl. Aust-Agder. Felling av hogauper vil, når det nasjonale bestandsmålet ikkje er nådd, kunne verke direkte inn på det nasjonale bestandsmålet. Siste året det vart felt gaupe i regionen vår var i 2021 i Hægebostad (1) og i Lindesnes (1).

Konsekvensane av kvotefri gaupejakt vil truleg vere at skadeomfanget held seg lågt, som er i tråd med vedteken politikk. Regionen bidreg heller ikkje til å auke eller minske den totale gaupebestanden i landet.

Uansett vedtak så må vedtaket spegle m.a. rovviltforliket, der Miljøverndepartementet i 2011 presiserte følgjande:

«Uttak i prioriterte beiteområder

Av rovviltforliket i 2011 fremgår det at uttak av dyr som gjør skade på beitedyr i prioriterte beiteområder skal gjøres raskt, og at i slike områder skal miljøforvaltningen i større grad enn i dag bidra til å effektivisere slikt uttak. Videre fremgår det at det ikke skal være rovdyr som representerer et skadepotensial i prioriterte beiteområder for husdyr og kalvingsområde for tamrein.»

«Arealdifferensiering

Av rovviltforliket i 2011 fremgår det at soneinndelingen må forvaltes tydelig. Det vil si at det skal være forvaltningsmessig ulik praksis i henholdsvis prioriterte rovviltområder og prioriterte beiteområder. Et prioritert beiteområde er de deler av en forvaltningsregion hvor rovviltneemnden ikke ønsker etablering av yngling av rovvilt, og områder hvor beitedyr følgelig skal gis tydelig prioritet fremfor rovvilt. I prioriterte beiteområder skal det praktiseres en lav terskel for tillatelse til uttak av rovvilt for å avverge skade på husdyr og tamrein, jf. også omtale i punktet over om uttak av rovvilt i prioriterte beiteområder.»

Fylka i region 1 praktiserer låg terskel for uttak av skadegjerande individ, i tråd med dei føringane som ligg til grunn her.

Framlegg til vedtak

- 1. Rovviltneemnda opnar for kvotefri jakt på gaupe i heile Region 1 i 2025. Jakttid er 1. februar til 31. mars. For utøving av jakta gjeld reglane i viltlova med tilhøyrande forskrifter.**
- 2. Felling eller forsøk på felling skal så snart som råd meldast til Statsforvaltaren. Felte dyr skal dessutan framsynas til Statens naturoppsyn for prøvetaking m.v. med opplysning om kjønn, alder, tidspunkt for felling og fellingsstad.**
- 3. Fangst av gaupe skal utøvast etisk forsvarleg og i samsvar med reglane for bruk av fangstreiskap. Bruk av fangstreiskap krev godkjenning frå Statsforvaltaren.**
- 4. Rovviltneemnda kan til ein kvar tid gjere om vedtaket dersom ny informasjon ligg føre.**

Vedtak:

Anna:

- Møteplan 2025, forslag: 17.mars, 9. juni, 13. oktober
- Oppsummering beitesesongen 2024

Eventuelt:

Med helsing

Noralv Distad
leiar
Rovviltnemnda for region 1

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikkje underskrift

Kopi pr. e-post m/vedlegg:

- Statsforvaltarane i Region 1
- Klima- og miljødepartementet
- Miljødirektoratet
- SNO v/Rein Arne Golf og Jon Erling Skåtan
- Mattilsynet
- Vestland Bondelag
- Rogaland bondelag
- Agder Bondelag
- Sogn og Fjordane sau- og geit
- Hordaland sau- og geit
- Rogaland sau- og geit : Anders S Rettedal, anders@klostergarden.no
- Vest-Agder sau- og geit
- Naturvernforbunda i region 1
- WWF
- Foreningen Våre Rovdyr
- NOAH - for dyrs rettigheter
- Aktivt rovdryvern
- Norges Miljøvernforbund
- Sogn og Fjordane jeger- og fisk
- Hordaland jeger- og fisk
- Rogaland jeger- og fisk
- Vest-Agder jeger- og fisk
- Sogn og Fjordane bonde- og småbrukarlag
- Hordaland bonde- og småbrukarlag

-Rogaland bonde- og småbrukarlag
-Vest-Agder bonde- og småbrukarlag

Adresseliste rovviltnemnda medlemar pr. e-post:

Noralv Distad, leiar noralv.distad@vlfk.no

Trude Brosvik, trude.brosvik@vlfk.no

Kine Bratli Dale, kine.bratli.dale@vlfk.no

Hanne Marte Vatnaland, nestleiar hanne.marte.vatnaland@rogfk.no

Kai Steffen Østensen, kai.steffen.ostensen@politiker.agderfk.no

Varamedlemar:

Sigbjørn Framnes, sigbjorn.framnes@vlfk.no

Sigrid Brattabø Handegard, sigrid.brattabo.handegard@vlfk.no

Karianne Alette Torvanger, karianne.alette.torvanger@vlfk.no

Reid Ivar Bjorland, reid.ivar.bjorland@rogfk.no

Mirell.Høyer-Berntsen, mirell.hoyer-berntsen@politiker.agderfk.no